

Technische briefing
Beschouwing concept-Klimaatnota Afdeling advisering

21 januari 2025

Hoofdpijnen Beschouwing concept-Klimaatnota 2024

Genoemde onderwerpen volgen de indeling van de beschouwing en worden op de volgende sheets uitgewerkt

Paragraaf in beschouwing	Onderwerp/ Hoofdboodschap
2	Doelrealisatie
2.1	Sectorale opmerkingen
3 a-b	Netcongestie verdient prioriteit
4	Nationaal tussendoel 2040
5	Verhouding Klimaatnota – Energienota
6	Interactie tussen klimaatbeleid en de samenleving

2. Doelrealisatie

- Beeld doelrealisatie is verslechterd ten opzichte van 2023
- Planning om doelen te halen loopt – globaal bezien – 5 jaar achter
- Het kabinet erkent dat het onwaarschijnlijk is dat de klimaatdoelen worden gehaald en zal in het voorjaar alternatief beleid presenteren
- Onzeker is of dat alternatieve beleid toereikend zal zijn en op tijd zal komen om de doelen voor 2030 te halen
- Er is onvoldoende beleid dat past bij de benodigde grote emissiereductie richting 2040

2.1 Sectorale opmerkingen

- *Elektriciteit*
 - Ontwikkeling van hernieuwbare energie moet worden opgeschaald
 - Onzekerheden rond verdere ontwikkeling wind op zee
 - Wind op land blijft nodig
 - Verduidelijk hoe men de ontwikkeling van kerncentrales exact wil ondersteunen en met welk tijdpad
- *Industrie*
 - Maatwerkafspraken leiden te weinig tot concrete resultaten, er lijkt sprake van stagnatie
 - Ontwikkeling CCS en groene waterstof

2.1 Sectorale opmerkingen

- *Gebouwde omgeving*
 - De ontwikkeling van warmtenetten stagneert
 - Besteed aandacht aan de maatschappelijke impact van het ETS2
 - Benut het Sociaal Klimaatfonds
- *Mobiliteit*
 - Remmende factoren: maatregel “Betalen naar gebruik” komt niet meer terug, stopzetten subsidies elektrisch rijden
 - Maak inzichtelijk welke maatregelen daadwerkelijk zullen worden genomen om sectordoel te halen

2.1 Sectorale opmerkingen

- *Landbouw en landgebruik*
 - Te weinig maatregelen om klimaatdoelen, inclusief methaandoel, binnen bereik te brengen
 - Voorgenomen overgang naar doelsturing leidt tot vertraging en onzekerheid
 - Het NPLG wordt beëindigd zonder dat er alternatief beleid is

3.a Aanpak netcongestie verdient prioriteit

- Prioriteer de aanpak van de oorzaken van netcongestie
 - Transportvermogen is randvoorwaardelijk voor veel andere verduurzamingsroutes
 - Structurele verbeteringen in het planningsproces moeten ervoor zorgen dat de geplande ontwikkeling van infrastructuur aansluit bij de behoefte aan infrastructuur.
 - Het tempo van de noodzakelijke netverzwaringen dient te worden versneld.
 - Verbeterde benutting van het schaarse transportvermogen is noodzakelijk.

3.b Zekerheid in beleid en uitvoering

- Creëer zekerheid en continuïteit in het klimaatbeleid
 - Beleidsonzekerheid leidt tot onvoldoende investeringsbereidheid
- Verminder vertragingen in de uitvoering van vastgesteld beleid
 - Vertraagde uitvoering in de drie verduurzamingsroutes elektrificatie, CCS en groene waterstof leidt tot vertraging in de industrietransitie

4. Nationale tussendoelen 2040

- Neem een tussendoel voor 2040 op in de Klimaatwet
 - Afdeling heeft al eerder geadviseerd nationaal tussendoel voor 2040 te stellen
 - Dit borgt doelrealisatie steviger en geeft houvast op weg naar klimaatneutraliteit
 - In Klimaatnota is advies niet overgenomen
- Neem een ESR-doel op voor 2040 in de Klimaatwet
 - Voor de periode na 2030 gelden op dit moment geen wettelijke verplichtingen in de context van de ESR

5. Verhouding klimaatnota en energienota

- Leg een inhoudelijk verband met de Energienota
 - Dit is nodig voor integraal klimaat- en energiebeleid
 - Dit draagt bij aan inzichtelijkheid en consistentie

6. Interactie tussen klimaatbeleid en de samenleving

- Expliciteer wat betreft klimaatrechtvaardigheid de verdelingsprincipes waarvoor wordt gekozen
 - Dit is noodzakelijk voor het maatschappelijk draagvlak
- Formuleer concrete maatregelen op het gebied van gedragsverandering
 - In de Klimaatnota blijft dit onderbelicht
- Ga nader in op de schaarste op de arbeidsmarkt
 - Dit is noodzakelijk vanwege de structurele en langjarige tekorten aan gekwalificeerd personeel